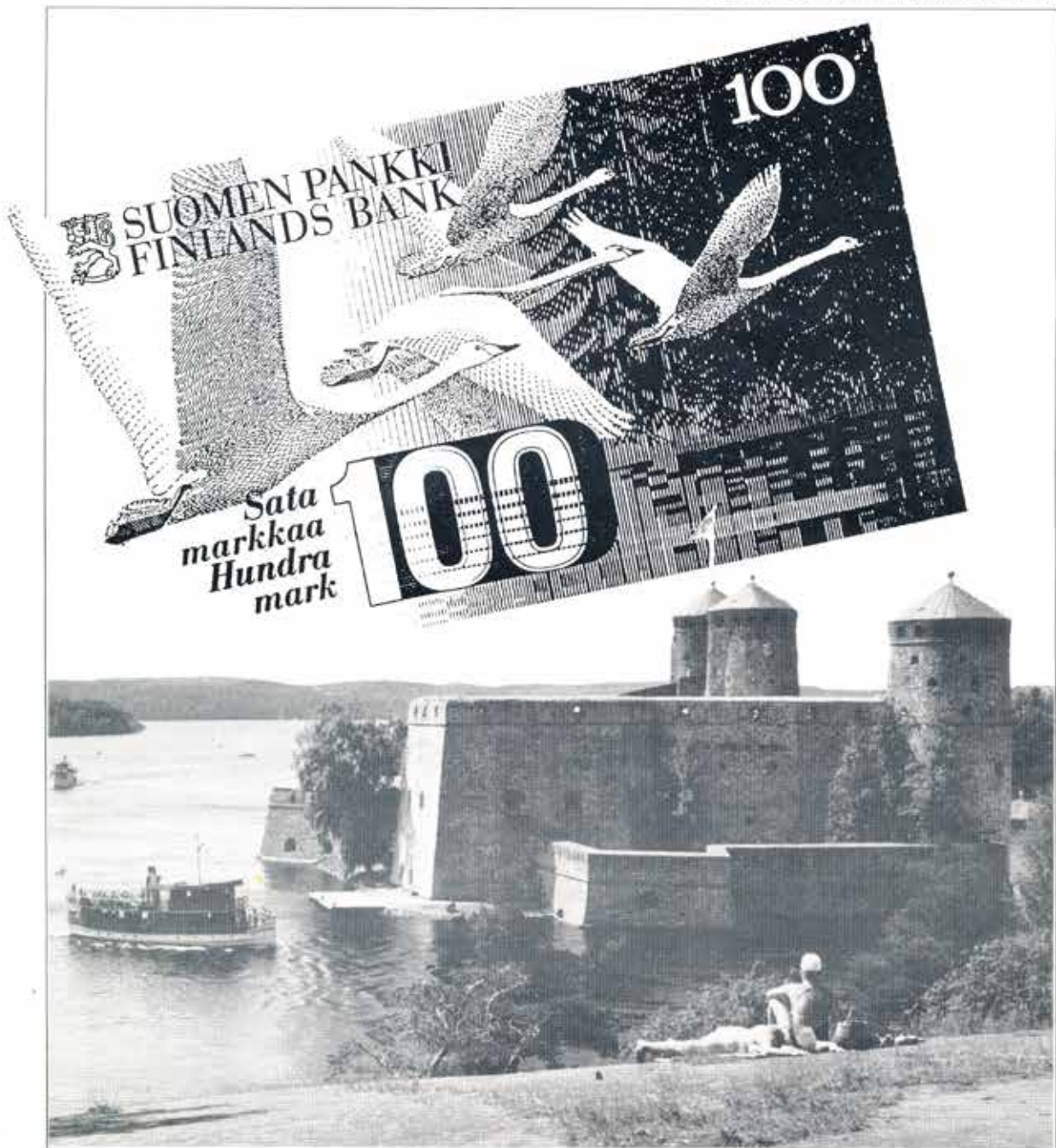

FINMAIL 1

periodiek van de vereniging Nederland-Finland

| verschijnt vier keer per jaar | eerste jaargang 1987 |

---

redactioneel

Het mooie van een begin is het onvoltooid. Alles lijkt nog te kunnen. Over de horizon kijken. Vergezichten in de mist.

Dit blad staat aan het begin van zijn bestaan, wat betekent dat er nog van alles kan veranderen. Toch ligt de koers vast. Die wordt bepaald door onze gemeenschappelijke betrokkenheid bij Finland, vanuit Nederland. Door twee culturen in wisselwerking. De uitkomst kan verrassend zijn. Het gaat niet om wedijver die moet uitwijzen welk land beter is, maar om wederzijdse inspiratie. Nederland en Finland zijn geen tegenstanders. De wind steekt op en door de mist worden flarden van het landschap zichtbaar: meren, rotsen, naaldbomen, zwanen? De horizon is geen grens, maar het begin van de ruimte.

SAATTEKSI

Alun kauneus on sen keskeneräisyydessä. Kaikki vaikuttaa vielä mahdolliselta. Katsoa taivaanrannan yli. Näköaloja sumussa. Tämä lehti on taipaleensa alussa ja se tarkoittaa sitä että kaikki voi vielä muuttua. Silti suunta on selvä. Sen määrää kiinnostuksemme Suomea kohtaan. Kahden kulttuurin vuorovaikutus. Tulokset voi olla yllätys. Tässä ei ole kysymys otelusta josta saadaan selville kumpi on parempi, vaan mielummin keskinäisen innoituksen lähteestä. Hollanti ja Suomi eivät ole toistensa vastustajia. Tuuli voimistuu ja sumun läpi näkyy maiseman repaleita: järviä, kallioita, havupuita, joutseniakin? Taivaanranta ei ole raja, vaan avaruuden alku.

Toimitus

---

colofon

---

periodiek van de vereniging nederland-finland,
1e jaargang nummer 1, februari 1987
abonnementen alleen voor leden van de vereniging nederland-finland
redactie-adres: sloep 342, 9732 cx, groningen, tel. 050-420816
redactie: adriaan van der hoeven, tiina komi, paul noordermeer, stephan vermeulen
aan dit nummer werkten mee: marjo heikkinen, marjatta kersten-kauhanen, r.key, bas schot, joop den tonkelaer, susanne tuomola, eva wuite, de finse ambassade, het fins verkeersbureau, de finse zeemanskerk
advertenties: stephan vermeulen, marijkeweg 28 c 2, 6709 pg wageningen, tel.08370-22548/22794
vormgeving: paul noordermeer
zetwerk: COMPUTEKST tekstverwerking
druk: schroeder van der kolk
oplage: 850

TEN GELEIDE

Reeds geruime tijd werd er door een aantal leden van onze vereniging behoefte gevoeld aan een blad, waarin op wat aantrekkelijker wijze dan tot dusverre, mededelingen aan de leden zouden kunnen worden gedaan.

Daarenboven zou dit blad zich niet alleen beperken tot feitelijke mededelingen, maar er zouden ook artikelen in kunnen verschijnen, die zouden kunnen rekenen op de stellige belangstelling van alle leden.

Als eerste aanzet tot de verwezenlijking van zo'n blad, werd er najaar 1985 een enqueteformulier aan de leden toegezonden; de hierop ontvangen reacties bleken positief.

Als doeleinden van het blad werd door de commissie van voorbereiding o.a. genoemd vergroting van de betrokkenheid van de leden bij de vereniging en versterking van de onderlinge band tussen de leden.

Het zou mijn medebestuurders en mij zeer welkom zijn, indien deze doelstellingen zouden kunnen worden gerealiseerd en wel om de volgende reden.

Door het geringe bezoek aan de Algemene Ledenvergadering, is het voor het bestuur van onze vereniging moeilijk te peilen, welke verlangens er onder de leden leven.

In algemene zin is ook het aantal deelnemers aan de diverse manifestaties gedurende het verenigingsjaar gering in verhouding tot het aantal leden van onze vereniging.

Het zou derhalve zeer toe te juichen zijn, wanneer er van het nieuwe blad ook in b.g. zin een stimulerende werking zou kunnen uitgaan.

Door de inspanningen en talenten van velen is nu het gelukkige ogenblik aangebroken, waarop het eerste nummer van het nieuwe blad verschijnt.

Ook uit naam van mijn mede-bestuursleden besluit ik dit ten geleide met een woord van hartelijke dank aan allen, die zich voor de verschijning van het blad veel moeite hebben getroost en wens hun veel succes toe!

R.Key.-
Voorzitter.

GRONDSLAGEN VAN DE FINSE ONAFHANKELIJKHEID

Aan het eind van dit jaar bestaat Finland 70 jaar als onafhankelijke republiek. In enkele artikelen gaat Bas Schot, historicus te Leiden, in op de achtergronden van de Finse onafhankelijkheid.

Finland is sinds 1917 een onafhankelijke staat. Hoe is die Finse staat ontstaan? Hoe is het mogelijk dat Finland nog steeds onafhankelijk is? Dit laatste lijkt misschien vanzelfsprekend, maar voor de Finnen is het lange tijd niet zo geweest. Een blik op het nabije verleden kan dit wat verduidelijken. Op 1 sept. 1939 valt Hitler Polen binnen, maar een week daarvoor heeft hij met de Sovjetunie een verdrag gesloten, waarbij in een geheim protocol (het staat niet in de Russische handboeken) de Russen toestemming kregen om die gebieden die na de Russische revolutie van 1917 onafhankelijk waren geworden te bezetten. Het was een soort onderpand tegen verdergaande Duitse agressie. Het betrof Estland, Letland, Litouwen en het oostelijk gedeelte van Polen en ook Finland. Van deze staten heeft Finland zich als enige verdedigd, de Russen aanvankelijk een nederlaag toegebracht, de oorlog weliswaar verloren, maar zijn onafhankelijkheid toch behouden. De Russen hebben in 1948 een poging gedaan om Finland door een staatsgreep alsnog in hun invloedssfeer te brengen. Deze poging viel ongeveer samen met de staatsgrepen in Tsjecho-Slowakije en Polen, maar is mislukt. Hoe komt het dat Finland als enige van de gebieden die in de 19de eeuw bij Rusland kwamen tot nu toe onafhankelijk gebleven is (en naar mijn mening ook onafhankelijk zal blijven - het is voor de Sovjetunie niet aantrekkelijk, te duur, om Finland te bezetten)?

Drie fases

De nieuwe geschiedenis van Finland kun je in drie hoofdperiodes verdelen. Die drie fasen zijn de Zweedse tijd, de Russische tijd en het heden, dus de tijd na 1917. Daarvan was de Zweedse tijd de langste en voor de Finse geschiedenis de belangrijkste. Hij begint ongeveer in de 11de - 12de eeuw en loopt tot 1808. Het begin is moeilijk te dateren omdat er geen goede overlevering bestaat en de bezetting van Finland door Zweden heel geleidelijk in zijn werk is gegaan. Daarentegen is

de overgang van Zweden tot Rusland heel nauwkeurig, tot op het jaar te dateren, namelijk in 1808 na een verloren oorlog van Zweden. Ook de derde fase is precies te dateren, een dag die in Finland nog steeds wordt gevierd, 6 december 1917.

Rode draad

In elke drie kun je een grote lijn herkennen die naar mijn mening bijdraagt aan het inzicht in het functioneren van de Finse politiek.

Wat de eerste fase betreft zou je het zo kunnen samenvatten: door het eeuwenlange contact met Zweden en de invloed van Zweden op Finland is Finland een Westeuropes land geworden. Het heeft de staatsinstellingen die in een Westeuropees land normaal zijn, een parlement en een sterke regering. Tussen deze twee bestaat - heel kenmerkend - een dualisme, een wrijving, waarbij niet altijd duidelijk is, wie nu de baas is. Ook een gevolg van de Zweedse invloed is dat Finland Luthers geworden is.

De rode draad in de tweede fase is dat Finland, door zich af te scheiden van Zweden en de autoriteit van de tsaar te erkennen de mogelijkheid heeft gekregen zich van een Zweedse provincie tot een eigen staat te ontwikkelen. Dat laatste klinkt misschien een beetje vreemd, maar in de 17de en 18de eeuw was er een sterke zuigkracht van het Zweedse centrum, Stockholm, op de Finse politieke elite. Finland zou m.i. als het bij Zweden was gebleven een provincie geworden zijn, zoals Wales in Engeland, misschien Baskenland in Spanje. Een gek volkje met een gek taaltje; de Finnen hadden Zweeds gesproken. Maar het gevolg van de overgang naar Rusland is geweest dat Finland een Finse staat is geworden. Dat komt door de wijze waarop de Russen Finland bestuurd hebben. Aan het eind van de vorige eeuw heeft Rusland nog geprobeerd Finland te annexeren. Het verzet daartegen was vrij hevig en leidde tot de onafhankelijkheid van 1917.

Parlementaire democratie

Mijn derde stelling is, dat op een bepaald ogenblik Finland voor de keus stond, een Russische provincie te worden, of te proberen zich los te maken van Rusland en als onafhankelijke staat verder te gaan. Men heeft voor het laatste gekozen, al werd men natuurlijk geholpen door het ineenstorten van het Russische rijk. Ook van groot belang waren de ontwikkelingen in de jaren 20 en

30 van deze eeuw: de stabilisatie, het langzaam maar zeker gewonnen aan een parlementair systeem. Als je kijkt naar, Estland, Letland, Litouwen en Polen, en niet te vergeten naar Duitsland, zie je in al die landen aan het eind van de jaren 20 het democratische systeem instorten. Het is niet in staat -lijkt het - om via de parlementair-democratische weg tot een wetgeving te komen die in staat is de sociale problemen van de crisis op te vangen. Al die staten kiezen voor een dictatuur. Behalve Finland. In 1939 komt er voor het eerst een coalitie tot stand die nu zo kenmerkend is, namelijk van sociaal-democraten en agrariërs. Dat was een beslissende moment. Finland heeft dus door de crisis heen zijn parlementair systeem geconsolideerd. Er is geen enkele partij in Finland, behalve misschien de communistische, die bereid is voor een Russische macht hand- en spandiensten te verlenen. Dat is het verschil met bijv. Hongarije en Tsjecho-Slowakije, waar het de partij geweest is die in 1956 en 1968 bereid was voor de Russen minder populaire maatregelen te dragen en daarbij aan de

macht te blijven met steun van de Russische troepen. Als een Finse politicus blij zou geven van zo'n bereidwilligheid, zou hij bij de eerste de beste verkiezingsronde zijn macht verliezen. Als gevolg van de Russische tijd bestaat er een hele sterke binding met de Finse staat, waarvan de quintessens het parlementaire systeem is dat zich door al die crises heen heeft weten te handhaven.

Handelsroute

Wat zijn nu de belangrijkste gebeurtenissen in deze drie periodes geweest? Eerst de Zweedse tijd. De as van het Zweedse rijk in de middeleeuwen lag oost-west, ongeveer van Gothenburg via Stockholm en Ahvenanmaa naar Turku. Zweden heeft geprobeerd de Sont te beheersen, wat nooit gelukt is. Daarom heeft het geprobeerd een soort alternatieve route te openen voor de handel tussen de Oostzee en de Noordzee door het aanleggen van kanalen; van Gothenburg naar het Vänermeer en vandaar oostelijk naar het Vättern en de Oostzee. Finland is in deze handelsroute een belangrijke schakel geweest. In de

middeleeuwen kwamen daar namelijk huiden, honing en hout vandaan. Ook later, vooral in de 18de eeuw, als er in de rest van Europa een tekort aan hout is, wordt Finland leverancier van hout voor schepen en van brandhout voor de verwarming. Overigens vormde Finland niet een onbelangrijke schakel in het geheel. Het centrum van de middeleeuwse handel was Byzantium, het tegenwoordige Istanbul. De grote handelsweg vanuit het verre oosten naar Europa (de zogenaamde zijderoute, de specerijroute) kruiste daar de noord-zuidweg waarlangs produkten uit Noord-Europa in het oosten van Europa kwamen. De Zweden hebben geprobeerd deze weg naar Byzantium te beheersen. Nu is het merkwaardig dat de Zweden niet de route over zee beheerst hebben, maar een landweg die van Turku via Hämeenlinna langs de kust naar Novgorod liep. Finland vormde in die verbinding dus een belangrijke schakel.

Via deze landweg zijn de Zweden langzaam in Finland doorgedrongen door burchten te bouwen en vandaaruit de bevolking te onderwerpen. Niet dat die bevolking echt onderworpen werd, maar men eiste een belasting van ze die jaarlijks betaald moest worden. De belastinginners stonden in dienst van de Zweedse koning. Dit bleef zo tot de achttiende eeuw. Daarna gebruikte de Zweedse koning dit gebied om er een persoonlijke aanhang op te bouwen. De mensen die met land beleend werden (het leenstelsel is typisch feodaal), moesten dat leen betalen met geld dat ze verkregen door van de bevolking belasting te innen. Bovendien waren ze verplicht de Zweedse koning in geval van oorlog met troepen bij te staan, zodat Finland ook een belangrijke leverancier werd voor het Zweedse leger.

Gevreesd

Een van de vele oorlogen die Finland min of meer in het gevolg van de Zweedse koning gevoerd heeft, was de 30-jarige oorlog. Deze viel samen met de laatste dertig jaar van onze 80-jarige oorlog. In Zweden regeert dan een van de meest ambitieuze en begaafdste Wasa-koningen, Gustaaf II Adolf. Zijn tussenkomst in de 30-jarige oorlog had niets te maken met zijn betrokkenheid bij de protestantse zaak, maar met de Zweedse pogingen om vanuit Finland via Estland, Letland, Litouwen en Polen door te stoten naar Duitsland. Polen was voor de Zweden het zwakke punt. In het begin van de 17de eeuw regeerde daar een Zweedse koning, Sigismund uit het huis Wasa en zoon van hertog Johan van Finland. Dat was weer een zoon van Gustaaf Wasa, de grondlegger van de Wasa-dynastie, dus eigenlijk een familielid van Gustaaf II Adolf. In Duitsland vochten de Zweden mee en een van de belangrijkste wapens waar ze over beschikten, was de Finse ruitery. Die ruiters waren gevreesd bij de tegenstander omdat ze heel goed

konden vechten. Hun bijnaam was hakkapelit, vanwege hun strijdkreet hakkaa päälle, dat sla er op betekent.

Afhankelijk

In de 17de en 18de eeuw zijn de Finnen betrokken geweest bij alle oorlogen die de Zweedse koning in dit gedeelte van Europa voerde en hun grote tegenstander was Rusland. Het ging natuurlijk om het beheersen van beide oevers van de Finse Golf en daarmee van dat gedeelte van de Oostzee. De Zweden zijn er nooit in geslaagd om de Oostzee te beheersen, want die was voornamelijk in handen van de Hollanders en de Engelsen. Het ging de Zweden voornamelijk om het achterland. Het gevolg van de betrokkenheid van de Finse leenmannen bij deze strijd was dat de Finse boeren langzaam maar zeker meer belasting moesten gaan betalen en afhankelijker werden van die grondheren. Maar in 1660, na de troonsafstand van koningin Christina, treedt er opeens een reactie op in Zweden. De Zweden zelf hebben genoeg van de ambitieuze politiek van hun koningen en beginnen heel voorzichtig het militaire apparaat te ontmantelen.

Reductie

Een van de gevolgen was voor Finland heel belangrijk. Alle horige relaties die ontstaan waren, werden namelijk weer vanuit die Zweedse enclaves afgeschaft. In de loop der tijd waren de boeren steeds meer onder controle gebracht van de leenmannen die de Zweedse koning daar neergezet had. Zo'n systeem leidt op den duur tot lijfeigenschap. In het begin van de 19de eeuw hebben bijna alle Oosteuropese staten, te beginnen met Duitsland en Oostenrijk, grote problemen gehad om die boeren te bevrijden en zo een begin te maken met een maatschappij waarin de sociale tegenstellingen minder scherp waren. Want horigheid betekent niet alleen economische, maar ook politieke afhankelijkheid. De boeren raken hun vrijheid kwijt. Na 1660 werd de omvang van de grote landgoederen die door de leenmannen in Finland gesticht waren, sterk ingeperkt. De boeren werden van hun horigheid bevrijd en werden weer grondeigenaar. Tegelijkertijd met deze zgn. reductie van de grote landgoederen, werd er ook een hervorming doorgevoerd van het lokale zelfbestuur.

Absolutisme versus zelfbestuur

In Europa werd de staatsvorm van het absolutisme vrij belangrijk. Typerend was de uitspraak van Lodewijk XIV van Frankrijk, *L'État, c'est moi* (De staat, dat ben ik), waarmee hij wilde aangeven, dat als er iemand was die het voor het zeggen had, de bron van rechtspraak was, hij het was en niet de plaatselijke heren. Diezelfde politiek wilden de Wasa's voeren in Zweden en dat mislukte. Als

reactie daarop waren ook in Finland de aanhangers van die dynastieke politiek gedwongen de boeren, de ondergeschikten weer vrij te laten of ze in elk geval als gelijke te behandelen. Deze laatste uitdrukking is beter, want er ontstond een soort band tussen de landadel, de heren die daar door de Zweden achtergelaten waren en de oorspronkelijke boerenbevolking. Tegenwoordig is Finland verdeeld in lään's, die in de plaats zijn gekomen voor de maakunta's. De oude middeleeuwse bestuursvorm werd vervangen door een op Zweedse leest geschoeide vorm van provinciaal zelfbestuur. Hierbij hebben de verschillende belanghebbenden, dus de boeren en de grondheren, evenveel invloed. Tegelijkertijd moeten ze met een door het centrale bestuur benoemd tussenfiguur onderhandelen over wat de staat, het centrale gezag, wil. Het is dus een vorm van samenwerking onderop, vergelijkbaar met die van de Unie van Utrecht. Aan de andere kant is het echter een centraal geleide politiek vanuit Stockholm die in samenwerking met de lokale leiders via compromissen de belangen van de staat, van het centrum poogt te laten samenvallen met de belangen van de plaatselijke politiek.

Rijksdag

In de 18de eeuw kwam er in de Zweedse geschiedenis een interessante fase, die op de Finse geschiedenis een andere uitwerking heeft gehad dan op de Zweedse. Die begon bij de dood van Karel XII, waarschijnlijk de meest ambitieuze koning uit de nieuwe Zweedse geschiedenis. Karel XII heeft de handschoenen opgenomen tegen Karel de Grote en geprobeerd via Polen naar Turkije door te stoten, dus eigenlijk Rusland in de rug aan te vallen. Alleen de middelen voor deze politiek had hij niet. De oorlog liep voor Zweden heel onvoordelig af en bij de vrede van Uusikaupunki moest Zweden het gedeelte ten zuiden van de Finse golf aan Rusland afstaan, plus een gebied rondom het meer van Ladoga. De huidige Finse oostgrens is ongeveer de grens die in 1721 tussen Rusland en Zweden afgesproken werd. De Zweden hadden voorlopig genoeg van ambitieuze koningen en de opvolger van Karel XII werd gedwongen een oorkonde te tekenen waarbij hij alle macht in handen legde van de Zweedse statenvergadering. Dat is ongeveer onze Staten Generaal. Ze bestond uit vier standen: de adel, de geestelijkheid, de afgevaardigden van de steden en de gildes, en de boerenstand. In de periode tussen 1721 en 1773, bekend als Frihetstiden (de vrijheidstijd), oefende deze statenvergadering, de Rijksdag, het centrale bestuur uit.

Provincie

Voor Finland is het niet zo'n gunstige periode geweest. Doordat die Rijksdag in Stockholm bijna

de helft van het jaar vergaderde, moesten al die Finse leiders in Stockholm zitten. Ze werden vervangen door rentmeesters, secretarissen, tussenfiguren die veel minder vat op de bevolking hadden. Het werd duidelijk dat Finland bezig was een provincie te worden van Zweden. Een arme, achterlijke provincie, want het leidinggevend kader trok uit de provincie weg en zocht een betrekking, een carrière in Stockholm. In 1772 herstelde Gustaaf III in Zweden het koningsschap en keerde terug naar een absolutistische politiek, wat opnieuw expansie van Zweden naar de Oostzee met zich mee bracht. Die oorlogen liepen voor Zweden weer slecht af. Heel Finland werd aan het eind van de 18de eeuw door Russische troepen bezet.

Belofte

De Finnen gingen langzamerhand beseffen dat die kostbare oorlogen voor hun economie, hun hele bestaan rampzalig waren. Bovendien voelden ze de dreiging van het sterke centrum in Stockholm. Vanuit Finland informeerde men om die reden toen voorzichtig bij de tsaar in Petersburg, of hij bereid was om de soevereiniteit over Finland op zich te nemen onder voorwaarde dat hij de Finse privileges garandeerde. Die onderhandelingen waren nog aan de gang toen Zweden voor het laatst met Rusland in oorlog raakte en het hele gebied dat nu Finland is aan Rusland af moest staan. Kort voor de vrede werd getekend, riep tsaar Alexander I in Porvoo de Rijksdag bijeen, een provinciale landdag, waar alle belangrijke Finse politieke leiders aanwezig waren. Hij beloofde daar plechtig Finland te regeren zoals het in Zweden gebruik was geweest en alle bestaande vrijheden en rechten van de Finnen te respecteren en overeind te houden. Ongeveer eenzelfde belofte als in Nederland van het staatshoofd verwacht wordt. Het staatshoofd mag dus niet naar eigen inzicht beschikken over de staat, maar de staat wordt gezamenlijk beheerd door het staatshoofd en de verschillende standen. Vervolgens werd de Rijksdag ontbonden en de eerste vijf jaar niet meer bijeen geroepen.

NIEUWE BANKBILJETTEN

De Bank van Finland heeft in december 1986 nieuwe biljetten van duizend, honderd en vijftig mark in gebruik genomen. In 1987 worden de biljetten van vijfhonderd en tien mark vernieuwd. De oude bankbiljetten kan men nog gewoon gebruiken; ze worden op de normale manier uit de rolatie genomen, namelijk als ze oud en onbruikbaar geworden zijn. De opzet van de vernieuwing is de Finse bankbiljetten te moderniseren. De belangrijkste drijfveer om over te stappen op een volledig nieuwe serie biljetten is het streven om de veiligheid en betrouwbaarheid van het Finse papiergeld te verbeteren.

Historie

De nieuwe bankbiljetten geven historische periodes weer. De onderwerpen die men gekozen heeft om op de nieuwe biljetten af te beelden benadrukken de driedeling in de Finse geschiedenis: de periode waarin Finland deel uitmaakte van het Zweedse Rijk, de tijd van groeiende autonomie als grootvorstendom binnen het tsaristische Rusland en die van de onafhankelijkheid na 1917. Om het herkennen gemakkelijker te maken is op de voorkant van ieder biljet een belangrijk persoon uit de desbetreffende periode afgebeeld en op de achterzijde een gebouw of een landschap dat met de geest van die tijd verbonden is. Bij de keuze van de personen heeft men gelet op de aard van hun werk, hun representativiteit en bekendheid in verband met de periode.

Chydenius

De afbeelding op het biljet van duizend mark slaat op de tijd van het Zweedse Rijk. Anders (Antti) Chydenius leefde van 1729 - 1803. Vanaf 1753 was hij prediker en vicaris in Alaveteli en vanaf 1770 tot aan zijn dood predikant in Kokkola. Zoals in die tijd gebruikelijk, was hij geïnteresseerd in economische en maatschappelijke vraagstukken. Als voorvechter van met name de handel per zeilschip van de steden aan de kust van de Botnische golf werd hij in 1765 in de rijksdag gekozen. Daarin droeg hij ook bij tot het afschaffen van de censuur en het regelen van de wet op de vrijheid van drukpers. Men zou hem een liberaal kunnen noemen. Bankdirecteur Ele Alenius wijst evenwel iedere beschuldiging van de hand dat de keuze voor Chydenius politiek gekleurd zou zijn. De keuze was al gemaakt in 1981 voordat het liberalisme nationaal en internationaal sterk de

wind in het zeil kreeg, aldus Alenius. Op de achterkant van dit biljet staat de monumentale koningspoort van Suomenlinna (Viapori) afgebeeld. De vesting voor de monding van Helsinki is het grootst opgezette bouwwerk dat in Finland is uitgevoerd tijdens de periode van het Zweedse Rijk.

Sibelius

Het onderwerp dat is afgebeeld op het biljet van honderd mark staat in verband met het eind van de periode waarin Finland als grootvorstendom deel uitmaakte van Rusland, met de groeiende autonomie en de opkomst van de Finse cultuur. Jean Sibelius (1865 - 1957) is internationaal de bekendste Finse componist. Zijn muziek had ook een belangrijke ideële betekenis in de ontwikkeling vanaf 1890 die leidde tot de culturele en politieke onafhankelijkheid van zijn land. Op de achterzijde van dit biljet staat een landschap met bos, meer en zwanen, zo typerend voor de geest van de nationale romantiek rond de eeuwwisseling en ook verbonden met de muziek van Sibelius.

Aalto

Het biljet van vijftig mark verwijst naar de periode van de onafhankelijkheid. Alvar Aalto (1898 - 1976) is internationaal een van de belangrijkste architecten van het functionalisme en de tijd die

daar op volgde. Aalto deed bovendien belangrijk werk als ontwerper van meubels, glasvoorwerpen en lampen. Het op de achterkant afgebeelde Finlandia-huis met het stadsgezicht verbeeldt de onafgebroken bouwactiviteit in het onafhankelijke Finland alsook het aandeel van Finland in de internationale samenwerking.

Nieuwe biljetten

In de loop van dit jaar zullen de nieuwe bankbiljetten van vijfhonderd en tien mark verschijnen. Op het biljet van vijfhonderd komt het portret van Lönnrot en op dat van tien Paavo Nurmi.

Aan de serie biljetten ligt een ontwerp van Torsten Ekström ten grondslag, die de gesloten prijsvraag won. Tot de werkgroep behoorden bovendien Kai Wuorio, Erik Bruun en Pentti Rahikainen. Eeva Oivio heeft enkele portretten geschilderd, Paavo Huovinen heeft de watermerken vorm gegeven en een portret gemaakt.

In 1981 is men met de vernieuwing van de serie begonnen en in 1984 heeft men definitief besloten de nieuwe reeks in te voeren. Men verwacht dat de bankbiljetten zeker twintig jaar in gebruik zullen blijven.

fijnproevers

Eén van de uitkomsten van de enquête over het nieuwe blad was, dat velen het op prijs zouden stellen als er (Finse) recepten in opgenomen zouden worden. De eerste culinaire suggestie komt van Eva Wuite. Hebt U ook een recept waarvan U denkt dat iedere fijnproever het moet kennen, stuur het ons op.

Pähkinäleivokset
noin 16 kpl

Pohja: 100 gr. margariinia
1/2 - 3/4 dl. sokeria
Vatkataan vaahdoksi ja lisätään 2" dl. vehnä jauhoja sekä 1 tl. leivinjauhoja.
Täyte: 2 munaa
1/2 - 3/4 dl. sokeria
Vatkataan vaahdoksi ja lisätään 1" dl. jauhettuja pähkinäitä tai manteleita (mitataan kokonaisuina), 1 runsas tl. vaniljasokeria ja 1 tl. vehnä jauhoja.
Pohjataikina painellaan vuokiin. Päälle vähän täytettä, sitten runsas teelusikallinen mansikkatai vadelmahilloa ja vielä kerran täytettä.
Paistetaan n. 15 minuuttia 200 asteen lämpöisessä uunissa, aika alhaalla.

Notengebakes
ongeveer 16 stuks

Bodem: 100 gr. margarine
1/2 - 3/4 dl. suiker
Meng de wat warme margarine met de suiker tot het geheel schuimig wordt en voeg dan 2" dl. tarwemeel toe en 1 theelepel bakpoeder.
Vulling: 2 eieren
1/2 - 3/4 dl. suiker
Sla de eieren met de suiker tot een schuimig geheel en voeg dan 1" dl. gemalen noten of amandelen (vóór het malen afmeten), een flinke theelepel vanillesuiker en 1 theelepel tarwemeel toe.
Doe het bodemdeeg in vormpjes, een beetje vulling erop, dan een flinke theelepel aardbeien- of frambozenjam en weer wat van de vulling.
Ca. 15 minuten laag in de oven bij 200 C.

TARIEVEN FINNAIR

Heikki Paasonen, manager van Finnair in Amsterdam, ziet de Europese tarieven voorlopig nog niet naar beneden gaan. De hoge tarieven worden volgens hem niet zozeer veroorzaakt door de brandstofkosten, maar door de kostbare vluchtafhandeling, de landingsrechten en navigatiekosten. Finnair vervoerde in 1985 3,5 miljoen passagiers, waarvan anderhalf miljoen binnen Finland.

THEATERREL

De Finse Minister van Onderwijs heeft het ontslag geëist van de directeur en twee docenten van de Nationale toneelschool, nadat vier studenten tijdens de voorstelling Theater van God in Oulu met vuil naar het publiek hadden gegooid. De toeschouwers maakten zich uit de voeten. De vier drama-studenten zijn voor korte tijd in hechtenis genomen en lopen de kans veroordeeld te worden tot het betalen van de schade. Nadat er van verschillende kanten aangedrongen was op maatregelen tegen de leiding van de toneelschool, is nu het ontslag geëist van Outi Nyttaja, Jussi Parviainen en Jouko Turkka, de regisseur die met zijn fysieke speelstijl in het verleden al voor veel beroering heeft gezorgd. Over deze voorstelling zei hij: "Ik neem mijn petje af voor die jongens". Parviainen gaf als commentaar dat het publiek niet beter verdient.

ONDERZEEBOOT VOOR TOERISTEN

De Finse scheepsbouwer Valmet heeft opdracht gekregen voor de bouw van een onderzeeboot voor toeristen die in de Stille Oceaan zal gaan varen.

Volgens industriële kringen in Turku zal de vijftien meter lange onderzeeboot 46 passagiers kunnen vervoeren op honderd meter diepte. Het is niet bekend hoeveel de opdracht waard is en wie de reder is.

Valmet maakt op het ogenblik een onderzeeboot voor civiel gebruik voor de Sovjet-Unie, bestemd voor inspectie van oliebooreilanden en pompinstallaties.

De Finse marine heeft geen onderzeeboten overeenkomstig het vredesverdrag dat aan het eind van de Tweede Wereldoorlog is ondertekend.

MODELLAND

Volgens de Wereld Gezondheids Organisatie (WHO) is Finland een modelland op het gebied van onderzoek naar en ontwikkeling van de primaire gezondheidszorg. De manier waarop bijvoorbeeld het gezondheidscentrum van Varkaus zijn gegevens heeft geordend met behulp van de moderne informatica wordt beschouwd als een van de meest vooruitstrevende systemen op dit gebied in Europa. In heel Finland zijn nu de gegevens van 700 000 mensen op deze wijze opgeslagen en ook in de andere noordse landen gaat men over op dit systeem.

CONSUL AHVENANMAA

Sinds enige tijd heeft Nederland een honorair-consul op Ahvenanmaa. Het is Jan-Erik Rask (30) die deze - onbetaalde - functie combineert met zijn baan als directeur van de Kamer van Koophandel in Mariehamn. Rask, die zijn studie economie in 1981 in Amsterdam heeft afgerond en daar het Nederlands onder de knie kreeg, heeft als consul de taak om Nederlanders die de eilanden bezoeken te informeren of ze te helpen als er problemen zijn.

STRALING

Volgens een OECD-rapport is in Finland van de westerse landen op twee na de hoogste straling gemeten. Volgens hetzelfde rapport heeft Oostenrijk aan de meeste straling blootgestaan, gevolgd door de Bondsrepubliek.

VIDEOWET

Als de nieuwe videowet die door een parlementaire commissie is ingediend in het parlement wordt aangenomen, wordt Finland pionierland op het gebied van videocensuur. Volgens het wetsvoorstel mogen films voor boven de 18 niet meer aan particulieren uitgeleend worden. In geen enkel Europees land kent men een vergelijkbare wet. De nieuwe initiatiefwet heeft veel publiciteit gekregen. Vanuit de hoek van de kindbescherming heeft men zijn waardering ervoor uitgesproken, maar aan de andere kant is de wet bekritiseerd vanwege het nieuwe moralisme en de bevoogding die eruit spreekt.

OPINIEPEILING

Het grootste Finse dagblad Helsingin Sanomat heeft in samenwerking met Finland Gallup een onderzoek gedaan naar de steun van de kiezers voor de verschillende partijen. Tijdens het onderzoek werden 1507 personen ondervraagd. Het resultaat is als volgt (tussen haakjes staan de uitslagen van de parlementsverkiezingen in 1983):

sosiaalidemokraatit	25,9% (26,7)
skdl	10,3% (14,0)
vähemmistökommunistit	1,2% (-)
kokoomus	23,8% (22,1)
keskustapuolue	18,5% (16,6)
ruotsalaiset	5,0% (4,6)
maaseudun puolue	4,9% (9,7)
kristilliset	3,0% (3,0)
liberaalit	1,2% (1,0)
perustuslailliset	0,6% (0,4)

PRESIDENTSVERKIEZINGEN

Koivisto

Volgens een eveneens in opdracht van Helsingin Sanomat uitgevoerd opinieonderzoek is 70% van de Finnen voor herverkiezing van president Koivisto. Men heeft de geënqueteerden niet gevraagd op wie ze bij de komende presidentsverkiezingen hun stem zouden

uitbrengen, maar wie ze hoopten dat bij de volgende verkiezingen gekozen zou worden. Harri Holkeri werd door 11 procent en Paavo Väyrynen door 7 procent van de ondervraagden als nieuwe president gewenst.

Overigens brengt president Mauno Koivisto deze maand februari een officieel bezoek aan India. Hij doet dit op uitnodiging van de Indiase president Zail Singh en hij zal besprekingen voeren met minister-president Rajiv Gandhi.

Kivistö

De SKDL (Suomen Kansan Demokraattinen Liitto) is van plan Kalevi Kivistö te vragen presidentskandidaat voor de partij te worden. Op het ogenblik bekleedt Kivistö de functie van Maaherra, enigszins vergelijkbaar met het ambt van Commissaris van de Koningin in Nederland. Het verzoek zal hem evenwel pas na de parlementsverkiezingen officieel worden gedaan.

TELEVISIE

De Evangelische Omroep zendt donderdags om 19.00 uur op Nederland 1 een Finse tekenfilm uit.

ARMOEDE

Het Departement van Sociale Zaken heeft een rapport over armoede in Finland afgerond. Hieruit blijkt dat iedere tiende Fin in armoede leeft. Als graadmeter voor armoede heeft men een bedrag gekozen dat volgens de autoriteiten de mensen een minimum bestaanszekerheid zou moeten garanderen, namelijk 1687 mark per inwoner (volgens de huidige koers minder dan 750 gulden). Volgens Vappu Taipale verkeren de gezinnen met kinderen in de moeilijkste omstandigheden.

KLASSESTRUCTUUR IN FINLAND ONDERZOCHT

De socioloog Matti Alestalo heeft in zijn proefschrift "Yhteiskunnan muutos, yhteiskuntaluokat ja valtio" (De verandering van de maatschappij, de maatschappelijke klassen en de staat) de verandering in de klassestructuur in Finland na de Tweede Wereldoorlog onderzocht. De Finnen kunnen in zes klassen worden onderverdeeld: boeren, arbeiders, kleine burgerij, lage middenklasse, hoge middenklasse en hoogste klasse. De klassen zijn hecht georganiseerd en hun strijd om economische voordelen is duidelijk waarneembaar en vindt plaats op een breed terrein, maar is vreedzaam. Deze indeling in zes maatschappelijke klassen

baseert Alestalo o.a. op het eigendom van de produktiemiddelen, de marktpositie van de beroepsgroepen, de motieven voor de beroepskeuze, de kwaliteit van het werk en de manier waarop het inkomen wordt vastgesteld. Het doel van de onderzoeker was een zo breed mogelijk beeld te geven van de maatschappij. In zijn proefschrift komen ook aan de orde feiten over levensstandaard, inkomensverschillen, sociale mobiliteit, politieke betrokkenheid, organisatie van beroepsgroepen, hobby's en vriendenkringen. Op grond van deze indeling verschillen de klassen in bijna alle opzichten van elkaar.

Met de kleine burgerij bedoelt Alestalo de kleine ondernemers die in allerlei beroepen werkzaam zijn, van handarbeiders tot zelfstandige advocaten. De lage en hoge middenklasse wordt in de praktijk gevormd door de lagere en hogere functionarissen; de hoogste klasse bestaat uit de leidinggevende personen. Op vergelijkbare wijze worden de Finnen die een beroep uitoefenen ingedeeld bij o.a. volkstellingen. De indeling in zes klassen berust o.a. op onderzoek naar de welvaart in de noordse landen. Deze verdeling in zessen is kenmerkend voor zich ontwikkelende industrielanden, maar afwijkingen van dit patroon liggen in o.a. de grootte en samenstelling van de verschillende klassen en de sociale verhoudingen. Finland heeft een werkende bevolking van 2,2 miljoen mensen. In 1975 bestond die voor 13% uit boeren, voor 50% uit arbeiders; 5% hoorde tot de kleine burgerij, 22% tot de lage middenklasse, 7% tot de hoge middenklasse en 1% tot de hoogste klasse.

De Finse klassestructuur heeft haar wortels in de geschiedenis, met name in de grote maatschappelijke omwenteling in de jaren zestig en het begin van de jaren zeventig. Het tempo van de verandering is al afgenomen en de huidige klasseverdeling lijkt tamelijk stabiel.

SAIMAA

Het grootste meer in Finland, Saimaa, wordt helemaal tot op de bodem onderzocht. Het onderzoek zal drie jaar duren en wordt door de staat bekostigd. Voor het onderzoek wordt een 25 meter lang schip uitgerust met de benodigde laboratoria. Dit schip zal tevens dienst kunnen doen bij vervuiling van het water door olie. Het precieze onderzoeksprogramma is nog niet bekend, maar men is van plan in ieder geval de vissen en de invloed van de afvallozingen van de bosbouwindustrie op de kwaliteit van het water onder de loep te nemen.

MARJO MATIKAINEN SPORTVROUW VAN HET JAAR

De 21-jarige Marjo Matikainen van de skiclub van Espoo is gekozen tot Finlands sportvrouw van 1986. Marjo won vorige winter de wereldcup voor het skieën voor vrouwen alsook allerlei internationale wedstrijden. Als tweede kozen de sportredacteurs de skischansspringer Matti Nykänen en als derde eindigde hordenloper Arto Bryggare.

PROEFKONIJN = ANIMALIA

In Nederland bestaat de NBBV, de Nederlandse Bond tot Bestrijding van Vivisectie. Vier keer per jaar geeft men het blad Proefkonijn uit. Ook in Finland bestaat zo'n vereniging. Haar kwartaalblad heet Animalia. De NBBV verzorgt in zijn blad een Europese Overzichtsrubriek met nieuws van de zusterverenigingen. Bovendien neemt men interessante bijdragen in vertaalde vorm over. Nu zoekt de NBBV een medewerk(st)er die Fins en Nederlands kent, om uit Animalia van belangrijke artikelen een (korte) samenvatting of eventueel een integrale vertaling te maken. Onkosten worden vergoed, maar gezien de ideale achtergrond wordt geen honorarium betaald.

Als dit U iets lijkt, neemt U dan contact op met de NBBV. Het adres is Jan van Nassaustraat 81, 2596 BR Den Haag, tel. 070-240127/240128. Vraag U naar de heer P.P.J. Overvoorde.

van het bestuur

Per 1 januari 1987 is het adres van het secretariaat van de Vereniging :

Sari Strikwerda,
Wolkammerstraat 36,
1825 DL Alkmaar.
tel. 072-621988

VAPPU-FEEST

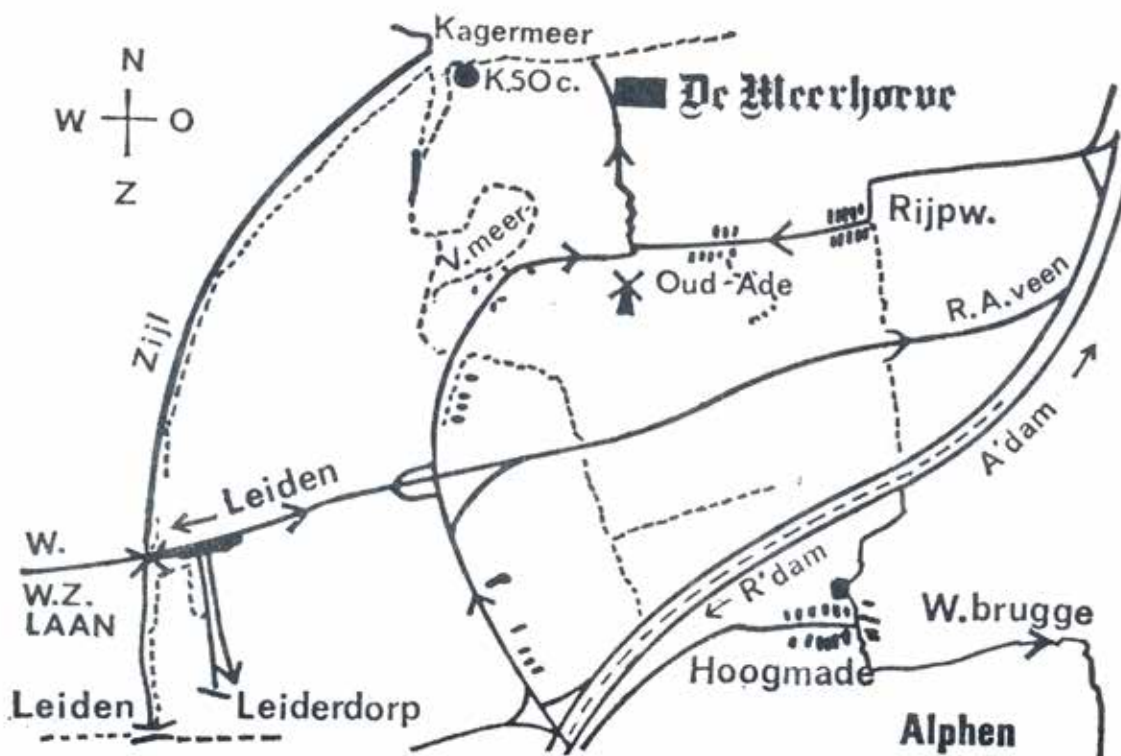
- Zaterdag 25 april, welkom vanaf 20.00 uur in
  - DE MEERHOEVE, Boekhorsterweg 18, Oud-Ade, gemeente Alkemade, tel. 01712-8219.
- De Meerhoeve is een verbouwde authentieke boerderij uit 1883, gelegen tussen Leiderdorp en Rijpwetering in een puur Hollands landschap, vlakbij het Kagermeer.
- Bereikbaarheid: Zie bijgevoegde plattegrond, voor autobezitters. Met openbaar vervoer: trein naar Leiden, dan vanaf station bus 111. Uitstappen halte Molenbrug, voor Oud-Ade.

Daarna borden volgen en ca. 10-15 minuten wandelen.

- Muziek: Als vanouds verzorgd door Herman Smous, vertolker van Finse muziek en het Finse lied.
- Aanmelding: Na de Algemene Ledenvergadering krijgt U een betalingsverzoek voor de contributie. Bijgesloten een aanmeldingsstrookje voor opgave en mededeling over de kosten. Noteer alvast even de datum!
- Groot feest: Er zijn weer vele attracties, waaronder de loterij.

VAPPUJUHLA

- Lauantai 25. huhtikuuta 1987. Tervetuloa klo 20.00 alkaen.
  - DE MEERHOEVEEN, os. Boekhorsterweg 18, Oud-Ade, Alkemade, puh. 01712-8291.
- De Meerhoeve on aito, peruskorjattu, vuonna 1883 rakennettu maatila, joka sijaitsee Leiderdorpin ja Rijpweteringin välissä lähellä Kagermeeria, keskellä aitoa hollantilaista maisemaa.

- Ajo-ohjeet: autonomistajat - katso liitteenä olevaa karttoa. Yleisten kulkuneuvojen käyttäjät: ensin junalla Leideniin, sitten asemalta linja-autolla eteenpäin, numero 111. Nouskaa autosta halte Molenbergin pysäkillä ennen Oud-Adea. Seuratkaa kylttejä ja käveltyänne noin 10-15 minuuttia olette perillä.

- Musiikki: musiikista huolehtii vanhaan tapaan Herman Smous, suomalaisen laulun ja musiikin tulkitsija.

- Ilmoittautuminen: vuosikokouksen jälkeen lähetämme teille jäsenmaksupyynnön. Samalla seuraa myös ilmoittautumislipuke sekä tiedotus kuluista. Merkitkää päivämäärä jo nyt muistiin!

- Suurenmoiset juhlat: luvassa on jälleen kaikenlaista hauskaa, mm. arpajaiset.

De jaarlijkse Algemene Ledenvergadering

- Maandag, 16 maart 1987, 20.00 uur
- UTRECHT, vergadercentrum/restaurant HOOG-BRABANT, Radboudkwartier 23
(tel.030-331525)

- Bereikbaarheid: Vanuit de stationshal via de stadstraverse richting winkelcentrum Hoog-Catherijne. Links aanhouden. Daarna borden volgen: Radboudkwartier. Parkeergarage bij Jaarbeursplein. Via loopbrug naar emplacementstraverse, lokethal en dan als boven.

- Agenda: zie hierna.

KOKOUSKUTSU

Vuosikokous

- Maanantai 16. maaliskuuta 1987, klo 20.00.
- UTRECHTISSÄ, ravintola HOOG-BRABANTISSA, os. Radboudkwartier 23, puh.030-331525. Ravintola sijaitsee Utrechtin keskusaseaman yhteydessä olevassa ostoskeskus Hoog-Catherijnessä, asemahallin yläpuolella. Lähin pysäköintitalo on Jaarbeurspleinillä.

- Esityslista: katso kokouskutsun lopusta.

AGENDA

Voor de Algemene Ledenvergadering van de Vereniging Nederland-Finland, te houden op maandag 16 maart 1987 Om 20.00 uur te Utrecht, vergadercentrum Hoog- Brabant, Radboudkwartier 23.

1. Welkomstwoord en opening door de voorzitter, de heer R.Key.

2. Notulen van de ALV van 16-4-1986.

(Deze zijn reeds in mei 1986 aan alle leden toegezonden; zoek ze op en breng ze mee)

3. Verslag van de penningmeester over 1986.

(Wordt U aangeboden aan het begin van de vergadering. Na goedkeuring wordt het in de volgende uitgave van ons verenigingsorgaan aan elk lid toegezonden)

5. Verslag van de kascommissie over het jaar 1986.

6. Benoeming kascommissie voor het jaar 1987.

7. Afvoeren van langdurig contributie-verschuldigten.

8. Voorstel de contributie te verhogen met 3,50, mede in verband met de verzorging van ons verenigingsblad.

9. Ons verenigingsblad.

(Presentatie, vormgeving, inhoud, naamgeving - suggesties voor goede naam zeer welkom - e.d.)

10. Bestuursverkiezing.

Mevr.H. van Lynden en mevr.W.Greve zijn dit jaar aftredend. Eerstgenoemde stelt zich herkiesbaar, laatstgenoemde niet. In haar functie stelt het bestuur voor als nieuw lid te benoemen de heer R.R.Frantz te Amsterdam.

Overeenkomstig art.8 lid 1 van de statuten kunnen door tenminste 6 gewone leden tegenkandidaten schriftelijk bij het secretariaat worden ingediend, tenminste 10 dagen voor de dag van de vergadering.

11. Toekomstige evenementen.

12. Mededelingen over het Scandinavië-huis te Utrecht.

13. Rondvraag.

14. Sluiting.

JAARVERSLAG VAN DE SECRETARIS OVER 1986

Ledenbestand

In het jaar 1986 nam het aantal leden met 18 toe.

De verdeling was als volgt:

Op 31-12-1985 756 leden (allenstaanden,
gezinnen, bedrijven), waarvan 41 bedrijven
13 ambassade

2 ereleden

en 31-12-1986 774 leden, waarvan

39 bedrijven

13 ambassade

2 ereleden.

Samenstelling bestuur

De vereniging werd in het jaar 1986 geleid door
het volgende bestuur:

voorzitter : de heer R.Key

plv.v.voorz. : de heer J.Brada

secretaris : de heer J.F.den Tonkelaer

penningmeest.: de heer E.Schut

leden : mevrouw W.Greve

mevrouw H.van Lynden

mevrouw E.Wuite

secretaresse van het bestuur was mevrouw

R.Verhey.

Activiteiten

Het bestuur organiseerde de volgende
activiteiten:

16-04 ALV in "Hoog-Brabant" te Utrecht. De
keuze van Utrecht houdt verband met zijn
centrale ligging voor West- en Midden-Nederland,
gemakkelijke bereikbaarheid per trein,
aanwezigheid van parkeergarage, ook al wordt
het bezwaar onderkend van de grote afstand
voor leden die niet nabij centraal Nederland
wonen. Wellicht was dit de reden dat slechts 28
leden aanwezig waren.

03-05 Het Vappu-feest werd gevierd in het
restaurant van het Miranda Paviljoen, Amsteldijk
223 te Amsterdam. Muzikale opluistering werd
verzorgd door het "Holland Mixed Trio" van
Herman Smous, met o.a. Finse muziek en Finse
liederen. Er was een gezellig programma, de
sfeer was vrolijk en ontspannen. De opkomst was
groot: 76 leden.

22-06 Juhannus werd gevierd op een stralende
zondag in het restaurant "De vier Balken" in het
romantische dorpje Haarzuilens bij Utrecht. Een
van de programma-onderdelen was een bezoek
aan het park en het kasteel De Haar van Thierry,
baron Van Zuylen van Nijvelt van de Haar. De
dag werd besloten met een avond-koffiemaaltijd,
waarvan het verloop in het begin even

stagneerde omdat nog meer leden (plus
gezelschap) aanwezig waren dan de 126 die zich
hadden opgegeven.

26-10 De traditionele

Herfstvossebessenplukwandeling in het
heuvellandschap van de Sallandse Heuvelrug, de
Holterberg, was eveneens een zeer geslaagde
activiteit. Hoewel de ochtendregen een sombere
voorbode betekende, was het in de middag
droog. De oogst was voortreffelijk. De
avondkoffiemaaltijd in het restaurant "De
Holterberg" was een genoeglijk besluit van dit
unieke oogstfeest, waaraan 52 personen hebben
deelgenomen.

06-12 Het Onafhankelijkheidsfeest werd dit jaar
gevierd op zaterdag 6 december in Amsterdam in
hotel Marriott. Het feestelijke diner werd muzikaal
voortreffelijk omlijst door Herman Smous en zijn
gezelschap. Er waren 74 gasten, onder wie de
ambassadeur van Finland met zijn echtgenote,
mevr.Häkkinen en de Finse chargé d'affair met
zijn echtgenote, mevr.Granholm.

KANSALAISSUUS ON OSA IHMISEN IDENTITEETTIÄ

In de komende afleveringen van dit blad willen wij geregeld aandacht besteden aan juridische problemen waar men mee te maken kan krijgen als men in een ander land woont: Finnen in Nederland, Nederlanders in Finland. Wat zegt de wet. Sommige termen zijn wellicht wat ingewikkeld, maar dat kan niet anders. De wet gebruikt die termen in een zeer speciale betekenis. Andere, gewonere woorden zouden tot misverstand aanleiding kunnen geven. In dit artikel gaat het om de vraag welke consequenties het kan hebben als een Fin de Nederlandse nationaliteit aanneemt. Daarom is het in het Fins geschreven. Een korte Nederlandse samenvatting staat aan het eind.

Identiteetti

Monen vakituisesti Hollannissa asuvan suomalaisen mieleen nousee aika ajoin kysymys kansalaisuuden vaihtamisesta ja sen kannattavuudesta. Moni suomalainen on asettunut Hollantiin pysyvästi, aviopuoliso on hollantilainen, samoin lapset ja tuntuu luonnolliselta ajatella Hollannin kansalaisuuden anomista. Mutta kansalaisuus on osa ihmisen identiteettiä, jota ei helposti vaihdeta. Uudesta kotimaasta huolimatta monelle on tärkeä tuntee olevansa edelleenkin virallisesti suomalainen.

Subjektiiivisuus

Oikeustieteiden kandidaatti Susanne Tuomolan mielestä ei kansalaisuuskyseksen kohdalla pitäisi puhua tietyn kansalaisuuden mukanaan tuomista eduista ja haitoista. Kysymys on pikemminkin kansalaisoikeuksista ja -velvollisuuksista, sekä paljon siitä minkä maan demokraattiseen prosessiin haluaa osallistua ja vaikuttaa. Hollannin lain mukaan tietyn maassa asunut ulkomaalainen saa äänestää kunnallisvaaleissa, mutta valtiolliseen päätöksentekoon ulkomaalaiset eivät voi osallistua. Perustuslaissa määrätty kansalaisten oikeudet ja velvollisuudet lienevät suurin piirtein samanlaiset sekä Suomessa että Hollannissa. Kansalaisuuden säilyttäminen tai siitä luopuminen on paitsi henkilökohtaisen harkinnan tulos myös suuressa määrin tunnekysymys. Kansallisuuden vaihtamista harkitsevan on selvitettävä itselleen mm. minkä maan demokraattiseen prosessiin haluaa osallistua ja mitä kansalaisuutta pitää

itselleen tärkeämpänä. Realistista yhteen ja vähennyslaskua on vaikea suorittaa, vaan kysymys on ennen kaikkea jokaisen subjektiivisesta näkökannasta.

Kansalaisuudella voi olla huomattava merkitys tietyissä poikkeuksellisissa tilanteissa. Esimerkiksi eräs kansalaisen oikeuksista on se ettei häntä periaatteessa voida karkoittaa maasta. On myös joitakin ammatteja, kuten Suomessa kunnallisen tai valtiollisen viran haltijat, joihin pääsemiseksi edellytetään maan kansalaisuus.

Lasten kansalaisuus

Lapsella, jonka äiti on Suomen ja isä Hollannin kansalainen, on mahdollisuus molempien maiden kansalaisuuteen samanaikaisesti. Laki kansalaisuuslain muuttamisesta astui voimaan 1 päivänä syyskuuta 1984. Uudet määräykset sisältävät pääosiltaan seuraavaa: Lapsi saa Suomen kansalaisuuden aina, jos lapsen äiti on Suomen kansalainen. Näin tapahtuu riippumatta

siitä ovatko vanhemmat naimisissa keskenään vai eivät. Jos lapsen isä on suomalainen ja avioliitossa lapsen (ulkomaalaisen) äidin kanssa lapsi saa syntymässään Suomen kansalaisuuden. Lapsi, joka on syntynyt ennen 1.9.1984 ja joka ei ole Suomen kansalainen voi saada Suomen kansalaisuuden lapsen vanhemman tai muun huoltajan tekemästä ilmoituksesta. Myös 1.9.1984 jälkeen muun maan kansalaisena syntyneestä lapsesta, jonka äiti on suomalainen, on tehtävä ilmoitus Suomen viranomaisille kaksoiskansalaisuuden takaamiseksi. Ilmoituksen yhteydessä voi lapselle anoa Suomen passia.

Asevelvollisuus

Henkilöllä joka on sekä Suomen että Hollannin kansalainen on molempien maiden kansalaisoikeudet ja -velvollisuudet. Suomen laki vaatii (ainakin vuoteen 1988 asti, jolloin asevelvollisuuslaki muuttuu) miespuolisia kansalaisiaan suorittamaan asevelvollisuuden Suomessa. Hollannin viranomaiset myöntävät tietyissä tapauksissa vapautusta osasta Hollannin asevelvollisuuden suorittamista jos henkilö on suorittanut asevelvollisuuden Suomessa. Kaksoiskansalaisuuden omaavalla henkilöllä on oikeus vapaasti asua ja työskennellä molemmissa maissa ilman erityistä viisumia.

Työ ja eläke

Sosiaali- ja työlainsäädäntöön liittyvät oikeudet ja velvollisuudet ovat pääsääntöisesti sidoksissa kotipaikkaan. Työsuhteeseen liittyvät ja sen liitännäiset eläkkeet (esim. leskeneläke) ja oikeudet eivät periaatteessa riipu siitä minkä maan kansalainen henkilö on, vaan perustuvat omaan tai aviopuolison työsuhteeseen. Niinikään henkilöä tuloverotetaan pääsäännön mukaisesti siinä maassa, jossa ansio on hankittu. Hollannissa ansaitut eläkeoikeudet säilyvät myös maasta muutettaessa. Niinpä milloin Hollannissa asuva henkilö, esim. leski muuttaa takaisin Suomeen on hän edelleen oikeutettu nauttimaan näitä eläke- etuja, joita hän Hollannissa asuessaan saisi. Suomen kansalaisen oikeus kansaneläkkeeseen on turvattu hänen asuessaan Suomessa. Kansaneläke on sosiaalinen eläke, eikä sitä makseta pysyvästi ulkomailla asuville Suomen kansalaiselle.

Omaisuus Suomessa

Kansalaisuuden vaihtamista mietittäessä nousee varmasti kysymys ulkomaalaisen oikeudesta omistaa irtainta ja kiinteää omaisuutta Suomessa. Suomen lain mukaan ulkomaalainen voi esim. peria tai avio- oikeuden nojalla saada kiinteätä omaisuutta Suomessa. Ulkomaan kansalainen voi muun saannon (esim. oston) perusteella omistaa kiinteätä omaisuutta (maa-omaisuutta) Suomessa

vain valtioneuvoston poikkeusluvalla. Valtioneuvosto myöntäneen tämän poikkeusluvan milloin anojalla on perhe- tai sukulaissuhteita Suomessa.

Ulkomaan kansalainen voi eräin rajoituksin vapaasti omistaa irtainta omaisuutta (esim. asunto-osakkeen) Suomessa. Joidenkin tiettyjen kaupallisten osakkeiden omistamisen suhteen on säädetty rajoituksia siten että osakkeiden kokonaismäärästä ulkomaalaisen hallussa saa olla vain tietty prosenttimäärä (yleensä 20%). Yhden artikkelin puitteissa on mahdollonta tarkastella kaikkia mahdollisia kansalaisuusksymykseen liittyviä tekijöitä. Suoraviivaisesti lain pykälä ei myöskään voida siteerata, koska ne ovat kokonaisuuksia, joita ei voi erotella palasiksi. On siis täysin mahdollonta verrata kahden maan kansallisilleen suomia oikeuksia tai velvollisuuksia keskenään, koska kysymys on ennen kaikkea jokaisen subjektiivisesta mielipiteestä. Kansalaisuutta ei pueta ylle kuin vaatetta, vaan siihen kypsytään ajan myötä.

Tiina Komi

Asiantuntija: Susanne Tuomela, OTK

Samenvatting

Moet je als Finse staatsburger in Nederland de Nederlandse nationaliteit aanvragen? Susanne Tuomola, advocate, zegt dat het een persoonlijke beslissing is, waarbij het er vooral om gaat in welk land men aan de democratische besluitvorming wil deelnemen. Soms is het noodzakelijk, bijv. in geval van mogelijke uitzetting of voor het vervullen van bepaalde ambten.

Op 1-9-1984 is er een nieuwe Finse wet van kracht geworden die o.a. het staatsburgerschap van kinderen regelt. Een kind met een Finse moeder krijgt altijd de Finse nationaliteit, een kind met een Finse vader (als die gehuwd is met de moeder) ook. Een jongen met twee nationaliteiten heeft te maken met dienstplicht in beide landen; Nederland geeft soms vrijstelling aan iemand die in Finland al de dienstplicht heeft vervuld.

Het recht op pensioen en de plicht om belasting te betalen zijn niet afhankelijk van nationaliteit. In bepaalde gevallen mag een buitenlander onroerend goed in Finland hebben, bijv. door het te erven of door huwelijksrecht. In andere gevallen is er speciale toestemming nodig. Voor roerend goed zijn de regels veel soepeler. Bepaalde aandelen mogen voor niet meer dan meestal 20% in buitenlandse handen zijn.

agenda = minne mennä

De Finse Zeemanskerk
Suomen Merimieskirkko, 's-Gravendijkwal
64, Rotterdam, 010 - 4366164
organiseert

15 maart LASKIAINEN-viering

11.30 buiten recreëren

13.00 kerkdienst

14.00 maaltijd

deelnametekosten f 15,- p.p., kinderen f 7,50
opgave vóór 8 maart bij de Zeemanskerk

WENSCONCERTEN voorjaarsserie
Toegangsprijs f 7,50 per concert, incl. koffie

21 maart 19.30 uur

Tiina Niemi, viool

Fransje Dorst, piano

spelen muziek van De Falla, Brahms,
Beethoven, Sibelius en Kreisler

3 april 19.00 uur

Päivyt Rajamäki, viool

Kyoko Hashimoto, piano

Het programma zal hetzelfde zijn als dat van Päivyt
Rajamäki's officiële eerste openbareconcert in
Helsinki in april 1987, met muziek van Bach,
Prokofjev, Ysay, Beethoven, Ravel en DeSaraste.

30 april VAPPU-viering

in het teken van de opruiming e.d.

10 mei Moederdaglunch

(opgeven bij de kerk)

TENTOONSTELLING

In Parijs zal er de komende maanden een
expositie over Scandinavische schilderkunst rond
de eeuwwisseling te zien zijn. Uit Finland worden er
werkententoongesteld van Magnus Enckell, Akseli
Gallen-Kallela, Pekka Halonen, Eero Järnefelt,
Juho Rissanen, Helene Schjerfbeck, Hugo Simberg
en Ellen Thesleff.

15.3 LASKIAISTAPAHTUMA

11.30 ulkoilua

13.00 Jumalanpalvelus

14.00 ruokailu

(ilmoitaututtava 8.3. mennessä Merimieskirkolle;
f 15,- aikuisille, f 7,50 lapsille)

TOIVEKONSERTTIEN KEVÄTSARJA
pääsylippu f 7,50 konsertilla (+ kahvi)

21.3 klo 19.30 Tiina Niemi, viulu

säestää Fransje Dorst, piano

De Falla, Brahms, Beethoven, Sibelius,
Kreisler

3.4 klo 19.00 Päivyt Rajamäki, viulu

säestää Kyoko Hashimoto, piano

Ohjelma on sama kuin Rajamäen virallisessa
ensikonsertissa Helsingissä huhtikuussa 1987
Bach, Prokofjev, Ysay, Beethoven, Ravel, De
Saraste

30.4 VAPUN VIETTOA opruimingen ym.
merkeissä

10.5 ÄITIENPÄIVÄLOUNAS

(ilmoitaututtava kirkolle)

NÄYTTELY

Pariisissa on lähiaikoina nähtävissä näyttely
vuosivaihteen Skandinavian maalaustaiteesta.
Mukanaan mm. Enckellin, Gallen-Kallelan,
Halosen, Järnefeltin, Rissanen, Schjerfbeckin,
Simbergin ja Thesleffin tauluja.

FINLANDIA-PRIJS

Voor het eerst een vrouw, voor het eerst poëzie, voor het eerst niet een auteur van Otava. Was de bekroning van de dichtbundel Tule takaisin, pikku Sheba (Kom terug, kleine Sheba) van Sirkka Turkka met de Finlandia-prijs van dit jaar onvermijdelijk? In 1985 won Erno Paasilinna de prijs met een bundel essays; Jörn Donner, de winnaar vorig jaar, kreeg de 100.000 mark voor zijn roman Far och son (Vader en zoon). Nu dus een dichteres. Heeft zij het beste boek van 1986 geschreven? Is haar poëzie beter dan het proza van Bo Carpelan in zijn roman Axel, die andere grote kanshebber? De juryleden Maija Lehtonen, Jörn Donner, Antti Eskola, Eeva Joenpelto en Birgen Thölix hebben het in ieder geval zo beslist. In hun rapport omschrijven zij de bundel als geconcentreerde, intensieve poëzie die je raakt en waarin aan bepaalde elementaire gevoelens van de mens op een heftige en eigen manier uitdrukking wordt gegeven. De concrete alledaagse beelden vervlechten zich met mythische visioenen tot een meerdimensionaal geheel.

Wie is Sirkka Turkka? Ze werd in 1939 in Helsinki geboren en debuteerde vrij laat op 34-jarige leeftijd met de bundel Huone avaruudessa (Een kamer in de ruimte). Later verschenen nog verscheidene andere dichtbundels van haar, waarvoor ze in 1980 en 1984 de staatsprijs voor literatuur kreeg. Op de vraag waarom ze zo laat begonnen is met schrijven zegt ze dat ze op dat moment gewoon is begonnen, meer niet. Ze had geen laden vol beschreven vellen. "Ik heb veel gedaan, maar niet geschreven". Sirkka Turkka heeft na een studie aan de universiteit van Helsinki in 1970 het examen voor stalmeester afgelegd. Tijdens die studie vond er een soort omwenteling plaats die haar in staat stelde te schrijven. "Ik was een half jaar paardenverzorgster in Zweden geweest en daarna studeerde ik in Ypäjä voor stalmeester. Ik had een eenkamerwoning en woonde zelfstandig. Ik had tijd en ruimte en alleen al de vreugde over het feit dat ik kon waarnemen en mijn omgeving in me op kon nemen, heeft me misschien wel tot schrijver gemaakt." Behalve schrijfster is ze stalmeester op het landgoed Honkola in Urjala. De liefde voor dieren ("Dieren zijn reisgenoten voor me. Ze betekenen even veel als mensen, zo niet meer. In elk geval zijn ze oprechter, oorspronkelijker") blijkt ook uit haar poëzie.

Het is nu de vraag of de Finlandia-prijs het effect zal hebben, dat een poëziebundel op de bestsellerslijsten zal verschijnen. Tot nu toe lijkt deze grootste literaire prijs in Finland inderdaad de uitwerking te hebben waar men bij de instelling op hoopte. Propaganda voor het literaire boek.

Tässä kuulette kottaraisen.
Kiuru voi tulla minä päivänä hyvänsä.
Ne ovat jo kerääntyneet Hollantiin,
ne ovat matkalla tänne pohjoiseen.
Osa on tuupertunut, osa väsynyt kesken.
Niin ne tätä maata rakastavat.

Hier hoort U de spreekw.
De leeuwerik kan elke dag aankomen.
Ze hebben zich al in Holland verzameld,
ze zijn op weg hierheen, naar het noorden.
Sommige zijn bezwaken, sommige halfweg moe.
Ja, ze houden van dit land.

(uit: Mies joka rakasti vaimoaan liikaa, 1979)

Adriaan van der Hoeven

MODERNISMEN

Zoals iedere taal is ook het Fins in beweging. Sommige woorden raken in onbruik, andere veranderen van betekenis en af en toe komen er geheel nieuwe bij. Soms is het duidelijk waar ze vandaan komen, bijvoorbeeld van de burens. Want zelfs taalpuristen als de Finnen kunnen zich niet altijd onttrekken aan buitenlandse invloed. Nederlanders zullen echter de laatste zijn om hun dat te verwijten.

Hieronder enkele van die nieuwe woorden in het Fins. Ze zijn bijeengebracht door Marjatta Kersten-Kauhanen. We zijn van plan er in de komende nummers mee door te gaan. Als U ook weleens stuit op geheel nieuwe, onbekende woorden of op woorden die U meende te kennen, maar plotseling iets heel anders blijken te betekenen, stuur ze dan aan ons op. Vermeld er bij door wie het woord werd gebruikt en in welk verband. Waarschijnlijk zal ATK (de informatica) heel wat nieuws opleveren. Hoe zuiver het Fins in dat opzicht blijft, kunnen we wellicht in een van de volgende afleveringen laten zien.

jäkälä	al deze woorden betekenen
turvenuija	maalainen en/of
juntti	maanviljelijä (plattelander,
jyväjemmari	boer)
landepaukku	
olkikenkä	
kuntamuotorajoitteinen	

kliffa	= kiva (fijn, leuk) : seinillä oli aika kliffoja tauluja (vgl. Zweeds <i>lyvfull</i>)
kreisi	= hassu, hullu (raar, gek) : kreisi tyyppi (Eng. <i>crazy</i>)
nuija	= tyhmä, tärppö (dom; fles) : mä en kestä tota nujaa! (vgl. Ned. <i>knuppel</i>); Koskisnuija
juppi	= nuori, hyvinvoiva ihminen (yuppie; Eng. <i>yuppy</i>)
nyunny	= ujo, arka, saamaton (verlegen, slap, hulpeloos) : nyunny jätkä; lopulta nyunnyllä 70-luvulla tapahtuisi jotakin
higuri	= jonkin aatteen/asian innokas kannattaja, kiihkoilija, intoilija (fanaticus, dweper) : uskontohiguri

KARELIA

"Karelia"

Blue Bird 1041

Importeur: Music & Words, Utrecht

In Nederland weten we maar weinig van de Finse volksmuziek. De Finse folkgroep Karelia vormt hierop min of meer een uitzondering. Zij trad enige jaren geleden in ons land op en haar lp "Maanitus" werd hier goed ontvangen.

"Maanitus" viel op door veelzijdigheid en smaakvolle arrangementen. De band met de traditie was duidelijk te horen, maar de groep bleek ook met succes uitstapjes te kunnen maken naar een meer op de jazz georiënteerde stijl. In Finland lijkt de stap van folk naar jazz veel vanzelfsprekender dan die van folk naar pop, zoals in Nederland en de Angelsaksische landen tamelijk gebruikelijk is. Improvisatie is zowel bij folk als jazz een belangrijk onderdeel van de muziek. Karelia maakt hier op haar nieuwe lp nog intensiever gebruik van dan voorheen.

Karelia kiest op deze nieuwste plaat voor een eigen stijl: traditionele melodieën en traditionele instrumenten zijn nog slechts een uitgangspunt; smaakvolle arrangementen blijven en worden complex uitgesponnen. De groep heeft met deze lp duidelijk haar gezicht laten zien, wellicht toonaangevend voor wat er binnen de folk in Finland gaande is. De plaat vertoont een grote samenhang tussen de verschillende nummers. Het contrast is gering. Verrassingen, zoals op "Maanitus" lijken bewust te zijn vermeden. Op het eerste gehoor heeft "Karelia" mij daarom minder geboeid. Het kost tijd om "door de arrangementen heen" te luisteren. In sommige nummers is slechts fragmentarisch de originele melodie te horen. Pas na enkele malen de plaat te hebben beluisterd, vond ik hem interessanter worden. De soms wat bombastisch overkomende arrangementen bleken staaltjes van degelijk muzikaal vakmanschap. De leden van Karelia zijn ook in andere groepen actief en dat is jammer genoeg aan het repertoire te horen. Nummers van de lp "Tuohi Huilu" van Paaroni Paakkunainen en van "Suomalaisia Kansanlauluja" van Laulupuu (waar Matti Kontio deel van uitmaakt) komen ook op "Karelia" terug. Bovendien is "Pajupuinen Pilli" nauwelijks een originele keuze te noemen. De heren van Karelia hebben echter wel degelijk een grondige kennis van de traditionele bronnen, maar van hen viel meer te verwachten. Gelukkig dat het Nederlandse publiek hier weinig van merkt.

"Karelia" is een plaat die het beluisteren zeker waard is. De arrangementen zijn met smaak gemaakt, hoewel ik me afvraag of elk nummer nu wel zo uitgebreid moest worden bewerkt. Voor de liefhebbers van muziek op het grensgebied van jazz en folk heeft deze lp het nodige te bieden, hoewel ik niet wil verhelen een wat tweeslachtig gevoel aan deze plaat te hebben overgehouden. Tenslotte zij vermeld dat de hoestekst in het Engels is vertaald, wat de muziek voor niet-Finnen een stuk toegankelijker maakt.

Paul Noordermeer

Kanteletta soittava tyttö

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 4/4 time signature. It begins with a whole rest, followed by a half note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note D5, a quarter note E5, a quarter note F5, and a quarter note G5. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It features a steady eighth-note accompaniment: G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3.

The second system of musical notation consists of two staves. The upper staff continues the melody from the first system, starting with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, and G5. The lower staff continues the eighth-note accompaniment from the first system.

The third system of musical notation consists of two staves. The upper staff continues the melody, starting with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, and a half note D5. The lower staff continues the eighth-note accompaniment from the first system.

LAPLAND PRODUCTEN

0 0

0 0

- TUORE JA SAVUSTETTU PORONLIHA
- VERS EN GEROOKTE RENDIERVLEES

0 0

- MUIKUNMÄTI
- "LAPLAND CAVIAR"

0 0

- SAVUSTETTU KIRJLOHENMÄTI
- GEROOKTE ZALMFORELKAVIAAR

0 0

- LIGNELL & PIISPANEN LIKÖÖRIT: Mesimarja, Lakka, Puolukka
- FINSE LIKEUREN, LIGNELL & PIISPANEN, poolframboos, arktische braam en rode bosbes

0 0

- " RED ICE BREAKER" PUOLUKKA-APERITIIVI
- " RED ICE BREAKER" RODE BOSBESSEN APERITIEF

0 0

- " BEEFSTONE", LAAVAKIVI RUOAN PAISTAMISEEN
- " BEEFSTONE" LAVASTEEN VOOR HET BEREIDEN VAN VLEES EN VIS

0 0

- MARTTIININ PUUKOT JA VEITSET
- MARTTIINI VLEES - EN VISMESSEN

0 0

- PITOPALVELUT: TILAUkseSTA KYLMÄT ALKUPALAT MAX. 200 HENGEN TILAISUUKSIIN, TARVITTAESSA TARJOILUINEEN

0 0

- PARTYSERVICE: KOUDE HAPJES VOOR MAX. 200 PERSONEN, ALS GEWENST MET BEDIENING

0 0

0 0

0 0

0 0

dit teken is in alle skandinavische landen
zeer bekend. het staat langs de wegen om iets
bezienswaardig, iets bijzonders aan te geven.
wij kozen het als symbool voor onze winkel,
we durven te zeggen ook iets bijzonders!
skandinavische vormgeving en exposities.
op het gebied van mode met de bekende merken
VUOKKA en MARRIMEKKO, op het gebied van
glaswerk de sierlijke modellen van ITALLA en wat
dacht u van de serviezen van ARABIA?

bovendien organiseren wij regelmatig exposities met als onderwerp creaties
van één of meerdere skandinavische ontwerpers.

u bent van harte welkom bij

BRUNT

BERGSTRAAT 18, 6701 AD WAGENINGEN. TEL. 08370-12387

Vluchten naar Finland / Lennot Suomeen

Voor de leden van de vereniging Nederland - Finland / Hollanti - Suomi yhdistyksen jäsenille

Voorjaar en zomer / Kevät ja Kesä 87

690,- retour/meno-paluu
350,- kinderen/lapset 2 - 12
70,- kinderen/lapset 0 - 2

Voorwaarden: Verblijf van minimaal één nacht van zaterdag op zondag en van maximaal één maand.

Ehdot: minimi oleskelu vähintään yksi yö lauantaista sunnuntaihin ja enintään yksi kuukausi.

Dienstregeling/	Helsinki-Amsterdam:	AY 853	AY 841
Aikataula:	vertrek/lähtö:	08.00	09.25
	aankomst/tulo:	10.20	11.45
	Amsterdam-Helsinki:	AY 854	AY 846
	vertrek/lähtö:	13.00	17.25
	aankomst/tulo:	17.20	21.40

Wijzigingskosten/Muutoskulut: 30,- Annuleringskosten/Peruutuskulut: 50,-.
Let op/Huom: Boekingen uitsluitend bij/Varaukset yksinomaan:

M2000/Finlandafdeling

Rijksstraatweg 19
Postbus 24, 3454 ZG De Meern
Tel. 03406 - 64844

Vraag ook naar onze goedkope vluchten uit Finland/Edullisia lentoja myöskin Suomesta Hollantiin

..... en verder publiceert M2000 de brochure
Finlandvakanties, zomer 1987
met een rijk gevarieerde keuze aan bungalows, hotels, verzorgde auto-
en vliegzeizen, excursies door het hele land, naar de Noordkaap en de
Sovjetunie maar ook "bouwstenen voor een voordelige Finlandvakantie"
die helemaal op de individualist zijn afgestemd.